

09

El llegat de la República. L'exposició *La primavera republicana*

Què hi ha en la figureta d'*El més petit de tots*, produïda pel Comissariat de Propaganda de la Generalitat el 1937, que el fa tan entranyable? Els valors que la memòria popular li atorga. Els valors de justícia, llibertat i igualtat que representa la primavera republicana sorgida de la voluntat dels ciutadans l'abril de 1931. Aquells valors, i la voluntat de defensar-los. La il·lusió vital. És aquesta il·lusió la que el Museu i els responsables de l'exposició *La primavera republicana* volem fer-vos reviure amb una exposició que no segueix el cànon habitual de les exposicions-document i que us pot sorprendre pel seu format. En les pàgines centrals d'aquest butlletí Jordi Barrachina, creador i dissenyador de l'exposició, n'explica la intenció, el fons i la forma. Com a Museu, com sempre, desitgem contribuir perquè el llegat del passat acompanyi les accions del present. El coneixement i la reflexió reforcen, sens dubte, la voluntat de no repetir els errors. El coneixement i la reflexió ens han de portar també a pensar que molts d'aquells valors no han pas caducat. Que, renovats, són plenament vigents. Us convidem, doncs, a reviure el llegat "feliç" de la primavera republicana de la mà del nostre *més petit de tots*, que Carles Fontseré va donar al Museu i que tenim l'honor de conservar.

Institut de cultura · MUSEU D'HISTÒRIA
DE LA CIUTAT

MHCButlletí

BUTLLETÍ INFORMATIU DEL MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA
TERCER QUADRIMESTRE DE 2006. ANY III. NÚM. 9

PATRIMONIA'M

PATRIMONIA'M és una proposta del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona pensada per establir vincles de treball cooperatiu amb les escoles i els instituts de Ciutat Vella. Amb ella es pretén crear noves formes de relació amb els centres que vagin més enllà del disseny d'activitats per part del Museu i la realització d'aquestes per part dels centres educatius.

El projecte convida les escoles i els instituts de Ciutat Vella a crear una unitat didàctica vinculada a un vestigi de la Barcelona romana; aquesta unitat s'inclourà dins del Projecte Curricular de Centre i, per tant, es durà a terme cada curs. Així mateix, es proposa que cada escola participant pugui mostrar a les altres el resultat de la seva activitat en una trobada d'intercanvi el darrer trimestre.

Cada centre desenvoluparà la seva unitat didàctica d'acord amb els seus interessos, preferències i proximitat a algun dels monuments de la Barcelona romana, entre altres factors, però totes les unitats didàctiques han de tenir en comú els objectius següents:

- Facilitar, des del coneixement de la proximitat i del llegat patrimonial, la instal·lació de cada ésser humà en el seu món.
- Afavorir la cohesió social i l'autonomia personal des de la formació en ciutadania.

- Aprendre a cooperar amb altres agents educatius que els que configuren el marc escolar estricte.

En el primer curs de PATRIMONIA'M s'han inscrit quatre centres: CEIP Drassanes, CEIP Baixeras, CEIP Rubén Darío i IES Milà i Fontanals.

Com a suport als centres escolars, l'MHCB ha posat a la seva disposició una persona per assessorar en l'elaboració de la unitat didàctica i coordinar les sessions de formació destinades al professorat. Fins aquest moment tots els professors dels centres implicats han participat en una visita col·lectiva a la ciutat romana i, segons el vestigi elegit, en sessions de formació específica destinades, per exemple, al coneixement de la muralla romana, de la necròpolis de la plaça Vila de Madrid o de la bugaderia i la tintoreria de la ciutat romana. A l'inici del proper curs hi haurà també unes jornades tècniques destinades al professorat, en les quals podran conèixer el procés que segueix una peça des que és trobada en una excavació fins que passa a ser integrada com a peça en exposició de la col·lecció permanent del museu.

Com a extensió de la voluntat de vinculació del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona als centres escolars, tots i cadascun dels nens i nenes "patrimoniadors", és a dir, que participin amb

el seu grup classe en el projecte, rebran una carta des de la direcció del Museu en què se'ls agrairà la participació, se'ls facilitarà el carnet de "patrimoniador" i se'ls convidarà a convertir-se en coneixedors, conservadors i difusors del "seu" vestigi. Cada un d'aquest nens i nenes, amb el seu carnet, podrà convidar la família i amics a anar de forma gratuïta a l'MHCB tantes vegades com vulgui mentre participi en el projecte. Estem molt satisfets de la feina feta fins ara, sobretot perquè la idea de PATRIMONIA'M ha estat capaç d'engrescar el professorat, que hi ha vist una manera de fer participar l'alumnat en una activitat que vincula els nois i noies a l'espai on viuen i juguen; que els parla del passat, però amb la mirada posada en el futur; que els parla de formes de vida on podran reconèixer-se, i que els permetrà desenvolupar competències socials i relacionals imprescindibles en la construcció del seu futur.

El mes de juny de 2007, després de les exposicions fotogràfiques, les desfilades de moda romana, els tallers de cuina, els jocs romans i altres activitats que preveuen les unitats didàctiques dissenyades, caldrà avaluar el resultat de la primera edició d'aquest projecte, amb la voluntat de millorar tot el que convingui fins convertir-lo en una veritable eina de construcció al servei del futur.

Visita escolar al temple d'August

© Roger Rovira-MHCB

RESTAURACIÓ DE LA CUINA ANTIGA DEL MONESTIR DE PEDRALBES

El gener d'enguany, el Museu-Monestir de Pedralbes ha pogut reobrir al públic la Cuina antiga després de dur a terme una restauració integral de l'espai. Ha estat un treball de col·laboració entre el Museu-Monestir de Pedralbes (MHCB), el Departament de restauració del Servei d'Arqueologia de l'MHCB i l'Àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona.

L'espai presentava un estat general de degradació provocat bàsicament per l'alt grau d'humitat ambiental. Aquesta problemàtica s'havia pogut compensar al llarg del temps per efecte de l'escalfor dels focs, però el canvi tèrmic que patí la cuina en deixar de funcionar va accelerar el seu procés de degradació. El primer pas de la restauració va consistir en controlar aquest excés d'humitat mitjançant un sistema per electro-osmosis que inverteix el procés de transmissió entre el terra i la paret. Paral·lelament els murs es van tractar amb un revestiment anti-humitat i un cop assecats, van ser repintats.

Tot i que és força probable que la primitiva cuina del monestir ja s'ubiqués en el mateix espai on és ara, el seu aspecte ha anat variant notablement al llarg del temps. Trobem documentat un incendi de l'estança a inicis del segle XVII que va comportar la construcció d'una nova cuina, amb una llar central i una xemeneia més alta que l'anterior per evitar el retorn dels fums. Però no seria fins a les darreries del segle XIX quan, arran de la reforma del Refetor, promoguda per sor Eulàlia Anzizu, la cuina va adquirir l'actual fesomia. Seria en aquesta època quan es degué construir la "cuina de Sant Antoni" al costat de l'embocadura d'un antic forn que podria datar del segle XVI. L'estat en que es trobava aquest element i el seu valor documental i artístic n'aconsellava una restauració específica.

Es tracta d'una estructura de maons recoberta amb rajoles vidrades policromades de diferents tipus i datacions on s'insereix un únic fogó de carbó. D'entre tota la decoració, destaca el frontal de la paret amb la representació de Sant Antoni: un plafó hagiogràfic format per dotze rajoles vidrades, que representen la imatge del sant amb el nen Jesús als braços envoltat de núvols i un paisatge de cases i arbres. Al seu voltant se situen d'altres rajoles figurades amb la representació de músics i

La cuina de Sant Antoni després de la restauració

© MMP-MHCB

oficis i altres figures del costumari popular, emmarcats per tres rajoles que representen la rosa dels vents. Com a conseqüència de l'alta humitat ambiental s'havia produït una oxidació dels ferros tant exteriors com interiors. L'augment de volum d'aquests últims va provocar la deformació de l'estructura d'obra d'aquesta cuina, l'aparició d'esquerdes, el despeniment d'algunes de les peces ceràmiques i la pèrdua de vidrat de moltes d'elles. Davant d'aquesta situació el criteri d'intervenció que es va adoptar va ser el de dur a terme un desmuntatge parcial de la peça per tal d'anar paliant de forma individualitzada els diferents problemes i poder recuperar finalment l'aspecte original de la cuina. Això comportava l'extracció de tot el recobriment ceràmic que finalment, s'hauria de restituir. Per tant, abans de la intervenció, es va efectuar una documentació gràfica prèvia de l'estat de la peça amb fotografies i mappings tan de col·locació de les peces com d'estat de conservació d'aquestes i també es va fer una enumeració i etiquetatge de cadascuna de les peces pel posterior muntatge. Igualment, encara in situ es va realitzar una primera neteja de les peces ceràmiques per tal de fixar el seu vidrat. Un cop arrencades del suport, es va netejar cada peça per les dues cares. Pel que fa a l'obra de la cuina, es va procedir a recuperar el seu perfil desmuntant parcialment part de l'obra, sobretot la zona dels focs. D'aquesta manera es van poder remuntar els blocs de maons que s'havien desplaçat fins

aconseguir el perfil correcte. Tant als ferros interns com als elements de ferro exteriors se'ls hi va eliminar les restes d'òxid i posteriorment van ser tractats per evitar-ne una futura degradació.

Un cop assegurat l'estat estructural es va procedir a la recol·locació de les peces ceràmiques que es van fixar amb un morter de calç i sorra. Com ja s'ha dit, en aquest procés de deteriorament, algunes de les rajoles s'havien després i perdut i altres havien perdut el vidrat. Davant d'això es va optar per substituir aquelles rajoles perdudes per altres del mateix tipus que es conserven en els fons del museu. Quan això no era possible es recorria a material provinent del fons del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona. Pel que fa al frontal de rajoles de Sant Antoni, calia suplir tres peces desaparegudes. En aquest cas, atès que no se'n tenia cap d'igual, es va optar per substituir-les per altres també dels oficis, que es conserven igualment al fons del monestir, respectant la seva temàtica i disposició. En el cas de la peça perduda que representava un músic amb flauta travessera es va substituir per un altre ofici, un pescador cosint la xarxa. Per últim, es va modificar l'emplaçament de dues rajoles que si bé originàriament devien haver estat ben col·locades, darrerament no es trobaven al seu lloc. Es tractava de dues rajoles amb núvols col·locades als peus del sant. Ara, el visitant pot fer una lectura correcta del plafó i contemplar la cuina en l'estat en què es trobava en ser deixada per la comunitat.

CONTINUEN LES RECERQUES ARQUEOLÒGIQUES A LA CIUTAT

Durant els darrers mesos, la realització d'intervencions arqueològiques ha continuat sent molt intensa. Són moltes les obres públiques o privades que es duen a terme a la ciutat, i també ho són les actuacions que, com a mesura preventiva, es fan per tal de protegir el patrimoni arqueològic que es pugui veure amenaçat. Com a mostra en destaquem tres que, si bé de diferents característiques, són prou interessants per motius diversos. En primer lloc, cal esmentar la intervenció que s'ha dut a terme al carrer d'En Carabassa, prèviament a la construcció d'una escola bressol. En els treballs arqueològics executats s'ha pogut localitzar i documentar una fase d'urbanització medieval, amb habitatges que semblen iniciar-se al segle XIII i que es desenvolupen fins al segle XVI. Aquestes restes es troben construïdes al damunt d'uns nivells amb restes romanes altimperials, que presenten alguna construcció. S'ignorava que la zona hagués estat ocupada en aquesta època.

Bona part del conjunt de restes arqueològiques han restat preservades per al futur sota els paviments del nou edifici, ja que el procés constructiu no les afectava. Una altra intervenció d'interès s'està desenvolupant en un dels baluards externs del Castell de Montjuïc, concretament en el que se situa a la zona nord-est, a tocar del fossat on es fan les pràctiques de tir amb arc. Allà s'ha de construir un dipòsit d'aigües freàtiques que s'utilitzaran per al reg i per a la prevenció d'in-

cendis a la zona. L'actuació està permetent estudiar l'estructura interna i les característiques de la construcció, datada pel que fa a aquest sector en l'època borbònica. També s'hi estudiaran les fases prèvies, si és que n'apareixen. Destaquem que és la primera intervenció arqueològica que es pot fer al castell atès el seu caràcter d'instal·lació militar. Finalment, us informem que quan tinguem aquestes línies a les mans s'estarà duent a terme la intervenció arqueològica programada al Parc de la Ciutadella per tal d'estudiar, en extensió, les estructures pertanyents a la fortificació medieval de la ciutat que s'hi van documentar.

Les restes, que es van localitzar en el transcurs dels treballs de seguiment arqueològic de noves canonades de serveis, corresponen al Portal de Sant Daniel, porta que permetia l'accés a la zona portuària de la ciutat i a la zona del Born. Tothom pensava que aquesta part de la muralla havia desaparegut arran de la construcció de la Ciutadella, a partir de la desfeta de 1714. La nova localització sembla indicar un bon estat de conservació del portal i de les torres que el flanquejaven. En general, la troballa ha estat una sorpresa agradable que permetrà estudiar arqueològicament un dels portals que guardaven la ciutat medieval. El procés d'excavació podrà seguir-se en directe, durant unes cinc setmanes, ja que hi haurà una zona d'observació dels treballs, així com visites explicatives guiades que s'organitzaran des del departament d'activitats del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona.

[a dalt]
Vista dels treballs d'excavació del carrer d'En Carabassa, 8
Fotografia: Damià Griñó, Atics
[a baix] Vista general de la intervenció del Castell de Montjuïc
Fotografia: Daniel Alcuierre, Codex

L'MHCB I EL PATRIMONI INDUSTRIAL

En els darrers anys el museu ha organitzat, conjuntament amb altres entitats com els districtes de Sant Andreu i Sant Martí o Barcelona Activa, diverses iniciatives relacionades amb el patrimoni industrial. En alguns casos es tracta d'estudis d'edificis que han estat remodelats, com per exemple els magatzems generals del Port de Barcelona, seu actual del Museu d'Història de Catalunya. En altres casos, l'estudi ha tingut un abast més ampli, en tractar-se de grans àrees afectades per diferents reformes: l'obertura de la Diagonal a la zona del Poblenou, la zona de Diagonal Mar i el front marítim o la de Sant Andreu-Sagrera. El resultat d'aquesta recerca ha quedat recollit en diferents estudis i publicacions: les darreres han estat l'edició dels itineraris industrials del districte de Sant Martí¹ o un catàleg de les diferents fàbriques del Poblenou.² Una altra mena d'iniciativa ha estat el disseny de diferents exposicions a la Farinera del Clot –*La ciutat de les fàbriques. El patrimoni industrial del Poblenou* (2001-2002) o *1890. El primer 1 de maig i la reivindicació de la jornada de 8 hores* (2002-2003)– que posteriorment han viatjat per diferents centres de Catalunya.

Actualment, el Museu té en marxa dos projectes de patrimoni industrial: Can Fabra i Can Saladrigas. En el primer s'ha dut a terme la documentació fotogràfica i audiovisual d'un dels darrers conjunts fabrils de la ciutat, en actiu fins fa ben pocs mesos. El recinte, situat al carrer Sant Adrià del barri de Sant Andreu, està format per una quinzena de cossos de diferents cronologies i destinats a diferents fases de la producció: filatura, tenyit, encapsat... Alguns d'aquests edificis seran enderrocats mentre d'altres s'adaptaran per acollir diferents equipaments municipals, com ara pisos per a gent gran i gent jove, un institut o jutjats de proximitat. La següent fase del treball de recerca consistirà en l'ordenació i classificació de més de 1.500 imatges i gairebé 8 hores de filmació. Darrere el projecte de Can Saladrigas–Centre de la Cultura Industrial de Barcelona (CCIB) s'amaga una de les futures seus de l'MHCB. Seguint la política d'explicar la història de la ciutat en espais patrimonials adequats, s'hi explicarà el procés d'industrialització de Barcelona. És un lloc idoni tant per les característiques industrials de l'edifici

(una antiga fàbrica tèxtil del Poblenou, situada entre els carrers Joncar i Lull) com pel fet que es troba en un dels barris amb més tradició fabril de la ciutat, que està esdevenint una àrea de nova centralitat gràcies a iniciatives com el pla 22@. Can Saladrigas representa un nou concepte d'equipament cultural, ja que s'hi ubicaran diferents serveis: un casal d'avis, un centre d'imatgeria festiva i una biblioteca de barri, amb un fons especialitzat en patrimoni industrial.

L'exposició permanent del centre (que es complementarà amb exposicions temporals i diferents activitats) insistirà en dos temes clau: que la industrialització va suposar un canvi molt important en la manera de viure i de pensar i que ha estat un procés relativament curt en el temps però molt intens, les conseqüències del qual han arribat fins als nostres dies. L'exposició estarà més

enfocada cap a la vessant social, urbana i econòmica que cap a la purament tècnica. Cronològicament, es proposa abastar el període 1833-1973, tot i que hi haurà un pròleg que parlarà de les indies i altres sectors protoindustrials des de mitjans del segle XVIII i un epíleg dedicat a les deslocalitzacions i la reconversió industrial urbana.

Actualment s'està treballant en la definició del projecte museogràfic, juntament amb el Consell Assessor format per un conjunt d'especialistes de renom. L'obertura del centre està prevista l'any 2009.

NOTES

1. M. TATJER i A. VILANOVA, *La ciutat de les fàbriques. Itineraris industrials de Sant Martí*, Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2002. Col·lecció Conèixer Barcelona.

2. DD.AA., *Poblenou: la fàbrica de Barcelona*, Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Sector d'Urbanisme, 2002.

Can Saladrigas

© Pere Vivas-MHCB 2005

1
Imatge gràfica de
l'exposició *La primavera
republicana. Barcelona
1931-1939*
© Villuendas + Gómez
Disseny - MHCB

2
Refugi del Poble Sec
© MHCB

La primavera republicana. Barcelona, 1931-1939

DINS DELS ACTES DE COMMEMORACIÓ DEL 75È ANIVERSARI DE LA SEGONA REPÚBLICA I DEL 70È ANIVERSARI DE LA GUERRA CIVIL, EL MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA PRESENTA L'EXPOSICIÓ *LA PRIMAVERA REPUBLICANA. BARCELONA, 1931-1939* I EL CENTRE D'INTERPRETACIÓ DEL REFUGI DEL POBLE SEC.

La primavera republicana. Barcelona, 1931-1939

Com podem anomenar una revolució pacífica que va convertir els súbdits d'una monarquia en ciutadans lliures? Com podem remarcar la importància i l'actualitat d'un règim nascut fa 75 anys que va lluitar per la igualtat de la dona, per l'educació laica, per la millora dels habitatges populars, per les vuit hores de treball, pel dret a l'autogovern de Catalunya, i per tants altres drets civils emparats en els valors de la justícia, la llibertat i la igualtat?

Què podem fer per rescatar el llegat de la Segona República espanyola i evitar la distorsió que representa "llegir" la història d'aquells anys filtrada per la Guerra Civil?

L'exposició *La primavera republicana* del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona proposa moltes d'aquestes qüestions. I ho fa per poder comprendre què va significar aquell trànsit pacífic que va convertir els "súbdits" espanyols en "ciutadans"; per poder conèixer els avenços en els drets civils i polítics produïts durant els vuit anys de vida de la Segona República; i, finalment, per poder sentir, reviuir, i fins i tot olorar, alguns dels moments que van viure els ciutadans de Barcelona en aquella "primavera republicana" plena d'il·lusions, de joventut i de llibertat.

L'exposició vol mostrar com la Segona República espanyola va néixer per la voluntat dels ciutadans la primavera de l'any 1931, i com el seu legat democràtic acompanya els valors i l'acció de l'Espanya democràtica dels nostres dies. *La primavera republicana* és un viatge a les esperances i a les lluites que es van viure durant la Segona República espanyola a la ciutat de Barcelona. Un viatge a la vida quotidiana d'aquells anys.

Un pintallavis femení i una bala representen el recorregut i l'esperit d'aquesta exposició: un pintallavis com a objecte eròtic, sensual, amb el roig encès a l'extrem. Un símbol femení per representar una primavera de colors, de proclames, provocativa... I una bala, un objecte d'acer similar al pintallavis però que representa ben bé el contrari: l'odi, la mort, la destrucció.

Un pintallavis, una bala, un poema de Joan Salvat-Papasseit, l'olor de terra humida, la veu de Joan Manuel Serrat, nens i nenes a la platja, somriures de joves, arquitectes projectant cases populars, un combat de boxa, una dona pescant entre homes, música de cabaret... Aquests són alguns dels "objectes" d'aquesta exposició que representen la vida quotidiana d'aquells vuit anys de república. Anys d'esperances durant els quals els ciutadans fins i tot van agafar les armes per defensar els drets adquirits davant l'ofensiva feixista de Franco.

Els escenaris de *La primavera republicana*, per explicar i fer reviuir aquell seguit d'esperances que va portar la Segona República, són els següents:

– **“La festa de la primavera”**. La sala d’entrada plena de clavells i amb olor de terra humida. Un pintallavis com a iconografia de l’exposició. Les notes de *La Marsellesa*. Una fotografia de dones joves a la platja.

– **“La República imaginada”**. Espai per entendre les expectatives dels ciutadans davant del nou règim. A l’inici, una habitació fosca amb repics de tambors militars i la imatge del rei Alfons XIII. A continuació, un grafit amb els lemes de la República: la terra per a qui la treballa; per un habitatge digne; per les vuit hores laborals; per l’alliberament de la dona; volem l’Estatut; per una escola laica...

– **“De súbdits a ciutadans”**. Espai per explicar que la política va estar a les mans dels ciutadans: les ràdios, els diaris, els rumors, els partits, els sindicats... També els artistes i les avantguardes van adreçar-se als nous ciutadans a través del teatre popular, el cinema documental, l’arquitectura d’avantguarda al servei d’un ús públic, els pintors convertits en cronistes socials...

– **“Les escoles s’omplen de llum”**. Aules sense la creu cristiana. Els projectes modernitzadors en educació de l’Institut Escola, l’Escola del Mar i altres centres. Nens i nenes junts. Els nens al mar, al bosc. La idea: formar ciutadans. L’escenari: una platja amb alumnes de l’Escola del Mar.

– **“La dona surt de la cuina”**. En una petita sala, l’espectador se situarà a la plataforma posterior d’un tramvia. Diverses projeccions li faran veure els carrers de la Barcelona d’aquells anys. Un fil musical reproduirà el poema de Salvat-Papasseit, cantat per Joan Manuel Serrat, *Bella desconeguda del tram*. L’erotisme càndid i alegre de Papasseit per representar la presència de la dona en la vida pública.

– **“La nit canalla”**. Espai per representar el temps de lleure i l’oci d’aquells anys. Representació de les nits de Barcelona. Les nits de boxa, el Barri Xino, les terrasses del Paral·lel... S’hi escenifica un cabaret del Paral·lel amb una actuació de la Bella Dorita (Maria Yañez). Olor d’absenta, fum i perfums.

– **“La República contra el feixisme”**. Espai que recrea la Barcelona en guerra: homes i dones amb armes, uniformats, treballant en la indústria de guerra, defensant la legalitat de la República i els drets adquirits per aquesta. Un dels objectes d’aquest espai és l’escultura *El més petit de tots*.

– **“La derrota”**. Espai que vol transmetre la por de la guerra. Una sala abandonada, fosca, on se simulen els sons dels avions, les bombes que xiulen i que finalment esclaten. Olor de pólvora i pols. En una de les parets, una obra de Picasso: *Sueño y mentira de Franco*.

El darrer espai de l’exposició serà “El passadís de França”, un llarg i fred passadís ple d’homes, dones i nens camí de l’exili. El viatge pels anys de la Segona República s’acabarà, doncs, a la frontera francesa. El pintallavis s’haurà convertit en una bala i la primavera en un intent frustrat de modernització que podem reconèixer a la ciutat i al país dels nostres dies. Com a espais annexos de l’exposició hi haurà “El terrat de la República”, on se simularà un terrat de la ciutat dels anys trenta, i una sala de documentació per poder investigar o documentar-se sobre aspectes concrets d’aquell període històric. En aquesta sala, els visitants podran penjar reproduccions de fotografies familiars o documents de l’època en un mural preparat especialment per a la participació ciutadana i per a la recuperació de la memòria històrica.

Jordi Barrachina (La Quimera).
Creador i dissenyador de l’exposició

**LA PRIMAVERA
REPUBLICANA.
BARCELONA,
1931-1939**

Data:
Del 9 de novembre de 2006
al 10 de maig de 2007

Lloc:
Casa Padellàs del Conjunt
Monumental de la Plaça
del Rei

Producció:
Museu d’Història de la
Ciutat de Barcelona

Direcció:
Antoni Nicolau i Lina Ubero

Coordinador de continguts:
Francesc Vilanova

**Creació i disseny de
l’exposició:**
La Quimera. Editora
Audiovisual

Recuperem la memòria, lluitem per la pau

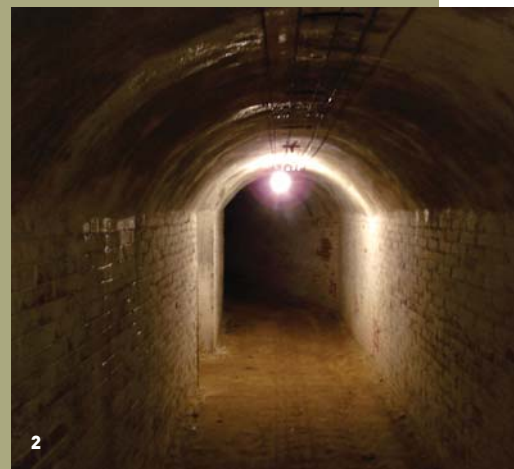
EL CENTRE D’INTERPRETACIÓ DEL REFUGI DEL POBLE SEC SOBRE LA GUERRA CIVIL I LA DEFENSA PASSIVA DELS CIUTADANS I CIUTADANES DE BARCELONA

El Museu d’Història de la Ciutat de Barcelona presenta el Centre d’Interpretació del Refugi del Poble Sec dins els actes de commemoració del 70è aniversari de la Guerra Civil. El projecte ha comptat amb la col·laboració del Districte de Sants-Montjuïc i l’Institut de Parcs i Jardins, com també amb el patrocini del Departament de Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya. Consisteix en l’adequació del centre d’interpretació i l’organització de diverses activitats de difusió: punt d’informació, visites guiades, visites-taller per a escolars, conferències, debats i rutes per la Barcelona republicana, tot plegat formant part del programa *Recuperem la memòria, lluitem per la pau*. Aquest programa de difusió té per objectius recuperar una part fonamental de la història de la ciutat i el patrimoni que s’hi relaciona i sensibilitzar sobre la importància del coneixement d’aquest període històric com a exponent d’uns fets que mai més no haurien de passar a cap ciutat del món.

El refugi del Poble Sec, el número 307 dels més de 1.400 que es van construir, és l’únic, a tota la ciutat, que disposa d’un tram visitable. Les visites organitzades s’han dut a terme ininterrompudament des del 1999. Aquest fet i el coneixement exhaustiu del seu tram i sistema constructiu, a més dels

nombrosos testimonis que el van conèixer, ajuda a situar-lo com a lloc de memòria que exemplifica el que va representar la defensa passiva de la ciutat durant la Guerra Civil. L’objectiu del centre és potenciar i dignificar l’existència d’aquest espai per a donar a conèixer i fer accessible a tothom la visita al refugi i difondre el fets històrics que el contextualitzen.

Una de les finalitats bàsiques del projecte és l’obertura definitiva dels més de 200 metres de recorregut del refugi sota la muntanya de Montjuïc (en l’actualitat en són visitables uns 20 metres). L’adequació arquitectònica i de seguretat és un dels aspectes essencials per convertir la visita de la totalitat del refugi en una experiència única. A la part exterior i d’accés al refugi uns plafons informatius, amb textos en català, castellà i anglès, introdueixen temes lligats a la Guerra Civil, la vida quotidiana a la ciutat, la defensa passiva i la construcció dels refugis a Barcelona.

FRIS DÒRIC

© Ramon Muro - MHCB

Aquest fragment de fris dòric es localitzà el mes de juliol de 1965. Era un element reaprofitat com a material constructiu a l'interior de la torre 25 de la muralla romana que descobrí el responsable de les excavacions municipals d'aquell moment, J. de C. Serra Ràfols. Durant bastants anys es conservà als jardins al peu de la muralla del carrer Sots-tinent Navarro, fins que va ser traslladat, a mitjans dels anys noranta, al Centre de Conservació de Béns Mobles de la Zona Franca.

És un bloc rectangular treballat per ambdós costats amb un motiu similar: tríglifs i mètopa amb relleu d'un cap de bòvid de forma triangular amb les banyes corbades cap amunt que no ocupa la totalitat d'aquest espai. No s'aprecia cap tipus de detall a la cara, ni flocs, ni ulls i morro, i tampoc no hi són presents les orelles, igual com en altres exemplars barcelonins procedents igualment del reompliment de la muralla baiximperial. La característica que diferencia aquest element d'altres és precisament el fet d'estar treballat per les dues cares. No creiem que correspongui a un altre tipus d'estructura, sinó que més aviat es tractaria d'un treball que no agradaria a l'artesà, el qual, simplement, va aprofitar el bloc per rectificar el motiu o les mides, tenint en compte que en una de les cares trobem treballades la tènica i la zona de gotes, mentre que en l'altra no.

Aquest element formaria part, sens dubte, d'un monument funerari que es va desmuntar i reaprofitar en la construcció del recinte emmurallat baiximperial. En el seu origen, aquest monument estaria format per una estructura cúbica assentada sobre un sòcol motllurat que es rematava amb aquest tipus de frisos, conservant un coronament format per *pulvini* a la manera d'una gran ara, o amb algun suport que serviria per a una estructura molt més complexa que monumentalitzaria encara més la tomba. El seu ús està documentat des del segle III a.C., però la difusió sembla estar estretament relacionada amb la intensa colonització militar portada a terme des del segle I a.C. Els soldats veterans, que en bona part eren originaris del centre de la península italiana, s'establiren a les noves ciutats i portaren amb ells els seus gustos arquitectònics. D'aquesta manera l'arquitectura itàlica es va anar propagant des d'Itàlia cap al sud de la Gàl·lia i la península Ibèrica.

Podem acabar dient que aquest element formaria part del fris destinat a ornamentar un monument funerari situat, amb tota probabilitat, al ramal costaner de la Via Augusta que entrava a la ciutat per la porta situada a l'actual Baixada de la Presó. Va pertànyer a un personatge molt probablement de l'elit ciutadana o estament militar, que va viure entre el moment de la fundació de la ciutat per August i mitjans del segle I d.C.

Breus

Guia-joc-plànol del Park Güell

El Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona desenvolupa, des de l'any 2003, diverses propostes d'activitats autoguiades per al públic familiar lligades a la col·lecció permanent dels diferents centres del Museu, que es concreten en un àlbum-joc amb preguntes i qüestions per resoldre durant la visita als diferents centres. Seguint aquesta línia i des del mes de maig passat, al Centre d'Interpretació del Park Güell està disponible un àlbum-joc-plànol. És una proposta que relaciona els elements de guia per moure's pel parc amb la seva història com a projecte fallit de ciutat-jardí i amb l'arquitectura de Gaudí.

Valoració de la XXXIV Setmana Internacional d'Estudis Medievals de Pedralbes

Del 28 al 31 de juny es va celebrar al monestir la XXXIV Setmana Internacional d'Estudis Medievals dedicada aquest any al Poder, Llei i Ordre en la Ciutat Medieval. Una vuitantena de persones van assistir a les lliçons dictades per destacats especialistes provinents tant del món acadèmic com dels museus i del patrimoni historico-monumental de Catalunya, la resta d'Espanya i l'estranger. A més de les sessions teòriques del matí es van dedicar les tardes a d'altres més monogràfiques, en concret sobre la pervivència dels espais de poder en la ciutat de Barcelona, i sobre les formes del poder en clau femenina. L'alta participació i la qualitat dels debats resumeixen, un any més, l'èxit científic de les jornades.

Nova revista per a professors

L'MHCB traurà a la llum un nou canal de comunicació amb les escoles catalanes: un butlletí bianual per als professors, que es publicarà durant el primer trimestre del curs 2006-2007. Tindrà un format similar al butlletí del museu i incorporarà seccions com ara un tema central, un editorial, breus, propostes i agenda d'activitats, entre altres. A més, en cada número hi haurà un apartat on es donarà veu a una escola concreta.

Audiovisual de l'MHCB

Des del mes de juny passat els visitants del museu poden veure l'audiovisual *Barcelona, història d'una ciutat* durant el circuit expositiu, en una sala contigua a l'espai dedicat al món iber. L'audiovisual, de deu minuts de durada, es projecta de forma continuada i es pot seguir en cinc idiomes diferents.

Quaderns Tècnics de l'MHCB

El segon número de la publicació del museu *Quaderns Tècnics de l'MHCB* ja està en fase de preparació. Aquesta vegada també estarà dedicat als treballs de conservació i restauració, i esperem poder presentar-lo al començament de l'any vinent.

Les 10 i 1 nits

L'MHCB ha celebrat amb un gran èxit el desè aniversari de les activitats nocturnes estiuenques, que enguany han finalitzat amb el sorteig d'un viatge a Croàcia per a dues persones. Les nits d'estiu al museu es consoliden com a proposta cultural escollida per ciutadans i visitants durant aquests mesos de calor.

FRIS DÒRIC**Època**

Augustea o Julioclaudia

Material

Gres de Montjuïc

Dimensions

43 x 48 x 41 cm

Procedència

Excavacions muralla romana, torre 25. Barcelona, 1965

Núm. d'inventari

27478

Propostes

Agenda

Cinema

De nens

Dirigida per Joaquim Jordà. Espanya, 2003. 188 min. Després de la recent mort del cineasta Joaquim Jordà, volem fer-li un homenatge amb aquesta pel·lícula documental que parteix del judici del famós "Cas Raval" de pederàstia, que va trasbalsar l'antic Barri Xino de Barcelona l'estiu del 1997, per reflexionar sobre el sistema judicial, el paper dels mitjans de comunicació i les polítiques d'especulació immobiliària que assetgen la ciutat de Barcelona.

L'església, reedificada el 1782 sobre una antiga capella romànica documentada ja l'any 962, és d'una sola nau amb volta de canó sobre arcs faixons. La façana, coronada per un petit campanar format per un cos amb arcs, presenta un òcul i una fornícula, on es conservaven restes de l'esgrafi original que recobria l'edifici. Per sota de la capçalera de l'església s'ha documentat i encara es conserven les restes d'un paviment d'opus signinum, pertanyent a una antiga construcció d'època romana. Hi ha la teoria dins la historiografia de la nostra ciutat (no comprovada arqueològicament), que el nom de Vilapiscina ve d'un antic balneari romà que es trobava per aquesta zona.

Barcelona a la xarxa

<http://www.bcn.cat/parcdelforum>

Web per poder gaudir encara més del Parc del Fòrum. Les 23 hectàrees del parc es divideixen en diverses grans zones: l'edifici Fòrum, l'esplanada, el parc dels auditoris, la zona de banys, el parc dels esculls i la placa fotovoltaica. Al web es pot trobar informació de tots aquests espais, els serveis de què disposen, l'agenda de tot el que fan al parc (concerts, festivals, etc.), visites guiades per conèixer l'edifici Fòrum i tot el parc, i moltes altres propostes.

Racons de Barcelona per redescobrir

Santuari de Santa Eulàlia de Vilapiscina.

C/ Pere Artés, 2 (Nou Barris)
El territori de Vilapiscina, actualment dins del Districte de Nou Barris, formava part del municipi independent de Sant Andreu. Fins a mitjans delsegle XX va ser una zona primordialment agrícola amb poques construccions. El nucli antic d'aquest barri es va anar configurant a l'entorn de la Plaça de Santa Eulàlia, on encara es conserva el santuari.

SALA, Teresa M.

La vida cotidiana en la Barcelona de 1900

Madrid: Sítex, 2005, 222 p. Aquest llibre ens descobreix la vida quotidiana a la ciutat durant el període comprès entre 1890 i 1923, una etapa en què es troben els inicis del moviment de transformació de Barcelona. El propòsit és mostrar un panorama ampli dels esdeveniments de la ciutat, com era la vida bohèmia i els llocs de trobada, entre altres.

VALLMITJANA, Juli La Xava

Barcelona: Edicions de 1984, 2003, 275 p. Retrat molt real i esperpèntic dels ambients més pobres de la Barcelona del noucentisme. Destaquen les descripcions, quasi pictòriques, dels personatges, paisatges i fets. És ben bé un document històric i antropològic, a banda d'una bona novel·la amb una trama i un contingut molt ben desenvolupats. L'obra està escrita amb el llenguatge que parlava la gent de classe baixa.

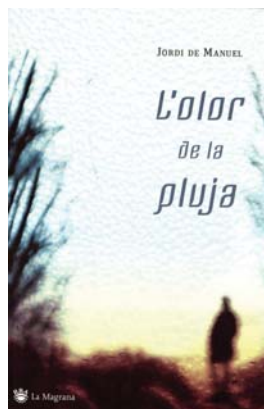
DE MANUEL, Jordi L'olor de la pluja,

Barcelona: RBA, 2006, 282 p. Jordi de Manuel ha escrit una novel·la on els sentiments humans, les relacions al si dels diferents tipus de família, les malalties i la cura del nostre planeta són els protagonistes. En un marc ideal, gairebé de ciència-ficció, se'ns descriu la Barcelona del futur, en referència a la Barcelona del 2006.

Llibres

PIZZA, Antonio i ROVIRA, Josep M. (comissaris) G.A.T.C.P.A.C: una nova arquitectura per a una nova ciutat: 1928-1939

Barcelona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i MHCB, 2006, 327 p. Catàleg de l'exposició celebrada al Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, en col·laboració amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC). Fa un retrat de les propostes de millora social i cultural efectuades pels arquitectes integrats en el Grup d'Arquitectes i Tècnics Catalans pel Progrés de l'Arquitectura Contemporània en uns anys en què l'arquitectura i l'urbanisme van tenir un paper destacadíssim en el desenvolupament de la societat moderna.

Activitats

HISTÒRIA AMB MOLT DE GUST. EL VI DE BARCINO A LA NOSTRA TAULA
Visita comentada a la factoria de vi del subsòl arqueològic i degustació de vins.
Calendari: Diumenges 12, 19 i 26 de novembre a les 12 h.
Lloc: Conjunt Monumental de la Plaça del Rei.
Durada: Dues hores aproximadament.
Idioma: Català.
Preu: 12 €.
Places limitades.
Es recomana reserva prèvia.

TAULA RODONA. IMAGINANT L'EDAT MITJANA
En el marc de la nova col·lecció permanent dedicada a la Barcelona de l'alta edat mitjana, presentem una taula rodona entorn del lligam entre la literatura i la història. Com es documenta un escriptor? Quin és el procés de creació de les novel·les? Comptarem amb la participació, entre altres, dels autors Xavier Capdevila (*L'ànima del llop*), Ildefonso Falcones (*La catedral del mar*) i Xavier Renau (*El compromís de Casp*).
Calendari: Dijous 26 d'octubre a les 19 h.
Lloc: Conjunt Monumental de la Plaça del Rei.
Preu: Activitat gratuïta.
Places limitades.
Es recomana reserva prèvia.

TALLERS DE NADAL
Tallers per divertir-se tot descobrint la vida dels nostres avantpassats.
Places limitades.
Es recomana reserva prèvia.

CONJUNT MONUMENTAL DE LA PLAÇA DEL REI
LUCIO LUDEAS?
JUGUES AMB EL LUCIUS?
Edat: De 6 a 10 anys.
Calendari: 27 de desembre a les 10 h.
Durada: Tres hores aproximadament.
Preu: 6 €.
SARRAÏNS, CRISTIANS I JUEUS
Edat: De 8 a 12 anys.

Agenda

Calendari: 29 de desembre a les 10 h.

Durada: Tres hores aproximadament.

Preu: 6 €.

VOLS FER DE ROMÀ I CONSTRUIR BARCINO?

Edat: De 8 a 12 anys.

Calendari: 3 de gener.

Horari: De 10 a 13 h.

Preu: 6 €.

CONTES AL TINELL

Calendari: Dissabte 17 de desembre.

Horari: De 12 a 14 h.

Activitat gratuïta.

MUSEU-MONESTIR DE PEDRALBES

UN MISTERI AL MONESTIR

Edat: De 6 a 10 anys.

Calendari: 28 de desembre a les 10 h.

Durada: Tres hores aproximadament.

Preu: 6 €.

LES RUTES DE L'MHCB

CONJUNT MONUMENTAL DE LA PLAÇA DEL REI

LA RUTA PER LA BARCELONA ROMANA

Calendari: Dissabtes 21 i 25 de novembre a les 10.30 h.

Durada: Tres hores aproximadament.

Preu: 6,25 €.

LA RUTA PER LA BARCELONA MEDIEVAL

Calendari: Dissabtes 28 d'octubre i 11 de novembre a les 10.30 h.

Durada: Tres hores aproximadament.

Preu: 6,25 €.

RUTA PEL CALL JUEU DE BARCELONA

Calendari: Dissabtes 7 d'octubre, 18 de novembre i 2 de desembre a les 10.30 h.

Durada: Dues hores aproximadament.

Preu: 6,25 €.

RUTA PER LA BARCELONA DE LA SEGONA REPÚBLICA

Calendari: Dissabtes 14 i 28 d'octubre, 11 i 25 de novembre i 16 de desembre a les 10.30 h.

Durada: Tres hores aproximadament.

Preu: 6,25€

Totes les rutes es fan en català. Places limitades. Es recomana reserva prèvia.

OPPIDUM, AGORA I FORUM: VISITA A ULLASTRET I EMPÚRIES

El dissabte 21 d'octubre preparem una sortida a Ullastret i Empúries, per visitar les restes del poblat ibèric i de la colònia grecoromana. Durant el matí farem un recorregut pel jaciment d'Empúries: l'amfiteatre, el gimnàs, els comerços i les tavernes agrupades al voltant del fòrum, les cases i els seus mosaics, el clavegueram, una fàbrica de saladures, la basílica... Els grecs es van establir aquí a principis del segle VI a.C. i més tard els romans van iniciar la romanització de la península

(segle II a.C.) també des d'aquest lloc, no sols per les raons estratègiques que els brindava el golf de Roses, sinó també per la indubtable bellesa d'aquest enclavament. Després de dinar visitarem Ullastret, un dels poblats ibèrics més grans de Catalunya (del segle VI a inicis del segle II a.C.), que es troba en el territori que els autors antics van assignar a la tribu ibèrica dels indiketes. Ullastret, dins de l'àrea d'influència directa d'Empúries, va ser abandonat durant el primer quart del segle II a.C.

Per participar en aquesta activitat, podeu fer la reserva al 93 256 21 50 (Sandra Ruano) o bé a reserves-mhcb@bcn.cat.

Lloc i hora de trobada

Plaça de Ramon Berenguer el Gran, a les 8.30 h.

Preu

15 € (dinar no inclòs).

Places limitades.

HISTÒRIA, ARQUEOLOGIA I CULTURA A MADRID

El museu ha preparat per vosaltres un cap de setmana a Madrid (4 i 5 de novembre), durant el qual visitarem museus i farem una ruta històrica per la ciutat. Sortirem de

Barcelona divendres per la tarda en tren. Dissabte pel matí farem un itinerari pel Madrid dels Àustries per conèixer la ciutat de la Cort dels Habsburg i fer un recorregut pels seus espais públics, religiosos, festius i populars; i per la tarda, una visita comentada a l'exposició *El trazo oculto* celebrada al Museo del Prado. Aquesta mostra pretén donar a conèixer els dibuixos subjacents d'algunes de les pintures més importants de la col·lecció dels segles

XV i XVI del museu (El Bosco, Botticelli, Rafael). Diumenge recorrerem les sales del Museo Arqueológico Nacional amb una visita guiada que ens permetrà fer un passeig històric per la Península Ibèrica des de la Prehistòria fins el segle XIX, i gaudir de les col·leccions d'Egipte i Grècia. Després de dinar agafarem el tren de tornada a Barcelona.

Per participar en aquesta activitat, podeu fer la reserva al 93 256 21 50 (Sandra Ruano) o bé a reserves-mhcb@bcn.cat.

Lloc i hora de trobada

Us mantindrem informats.

Activitat per Amic/Amiga i acompanyant.

Preu

215 € (en habitació doble) / 270 € (en habitació individual). Inclou bitllet de tren, allotjament (2 nits) i esmorzar, entrades i visites.

Places limitades.

L'ART MEDIEVAL A AUSONA

El dissabte 17 de juny, amb els Amics i Amigues del Museu, vam anar a visitar el Museu Episcopal de Vic i el monestir de Sant Pere de Casserres. Vam marxar puntualment a dos quarts de nou del matí de camí cap a Vic per tal de començar la visita. Un cop allà vam tenir temps de fer una volta pel mercat setmanal, gaudir de tot el que s'hi veia (fruita, roba, etc.) i aprofitar per comprar el més característic: l'embotit. Un cop al Museu Episcopal, en dos grups i amb la companyia de dues excel·lents guies, vam fer una visita molt interessant a tot el patrimoni d'art medieval que hi ha al museu; fins i tot hi va haver temps de fer una ullada a la resta del museu i una ràpida visita a la catedral. Després de dinar, passejar i comprar alguna cosa més, vam pujar a l'autocar que ens portaria al monestir de Sant Pere de Casserres, a 20 quilòmetres de Vic. Arribar al monestir va ser una petita aventura, perquè semblava que l'autocar no podria passar per aquella carretera tan estreta i amb tants revolts. Un cop allà vam gaudir una altra vegada de les explicacions de les guies i d'un indret incomparable al mig de la vall de Sau-Collscabra. Ja a la tarda, vam poder refrescar-nos una mica després de la visita i del sol de justícia que ens havia acompanyat durant tot el dia.

I ara, a esperar la propera sortida!

Joaquim Lucea Secanella.
Número d'Amic de l'MHCB: 15

Avantatges

RUTA PER LA BARCELONA DE LA SEGONA REPÚBLICA

Per completar la visita a l'exposició *La primavera republicana. Barcelona, 1931-1939*, el **dissabte 16 de desembre** us proposem fer un itinerari històric pels indrets més significatius de la ciutat de Barcelona entre els anys 1931 i 1939, que us permetrà recórrer espais emblemàtics vinculats a les reformes i millores polítiques, socials i culturals que va impulsar el govern democràtic de la Segona República. Lloc i hora de trobada: Conjunt Monumental de la Plaça del Rei a les 10.30 h. Durada: 3 hores. Activitat per a Amic/Amiga i acompanyant. Preu: 3 €.

Per participar en les activitats, podeu fer la reserva al telèfon 93 256 21 50 (Sandra Ruano) o bé a reserves-mhcb@bcn.cat. Places limitades.

Visita al claustre de Sant Pere de Casserres
© MHCB

VISITA A L'EXPOSICIÓ GITANOS. LA CULTURA ROM A CATALUNYA AL MUSEU ETNOLÒGIC

Aquesta exposició és el fruit d'un treball de camp antropològic que, durant els darrers dos anys, s'ha fet al voltant de les comunitats gitanes de Catalunya. Fotografies, estris que evocuen oficis tradicionals, objectes artesanals i cartells transmeten la força d'una cultura viva que mira al futur sense perdre les seves arrels. Farem la visita el **dimarts 28 de novembre** i ens trobarem a l'entrada del Museu Etnològic (pg. Santa Madrona, 16-22) a les 17.30 h. Activitat per a Amic/Amiga i acompanyant. Preu: 2 €.

RUTA EL CALL DE BARCELONA

El **dissabte 20 de gener** us oferim aquesta ruta pels carrers del barri jueu que pretén aproximar-nos a les activitats quotidianes entre els segles XII i XIV. Durant el recorregut ens endinsarem en la història dels llocs més significatius (carrers de Sant Honorat, Sant Domènec, Arc de Sant Ramon...) per finalitzar als espais on es trobava el Call Menor, al peu del Castell Nou. Ens trobarem a les taquilles del Museu, a les 10.30 h. Durada: 3 hores. Activitat per a Amic/Amiga i acompanyant. Preu: 3 €.

Butlleta de subscripció

NOM I COGNOMS

ADREÇA

POBLACIÓ

TELÈFON

CP

DNI

E-MAIL

PROVÍNCIA

DATA DE NAIXEMENT

- QUOTA GENERAL ANUAL: 30 €
- QUOTA REDUÏDA (estudiants < 25 anys, aturats i jubilats. Cal presentar acreditació): 18 €
- QUOTA FAMILIAR (famílies amb fills < 18 anys): 42 €

PAGAMENT MITJANÇANT DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

ENTITAT

NÚMERO DE COMPTE

NOM DEL TITULAR

ADREÇA DE L'ENTITAT

POBLACIÓ

OFICINA

CP

DC

PROVÍNCIA

Sr/a. Director/a autoritzo que, amb càrrec al meu compte corrent o llibreta d'estalvi, atengui el pagament dels rebuts que anualment siguin lliurats pels AMICS DE L'MHCB

DATA

SIGNATURA ORIGINAL

Informació i reserves

T. 93 319 02 22 - F. 93 268 04 54 - reserves-mhcb@mail.bcn.cat
Horari d'atenció: de dilluns a divendres, de 10 a 14 h i dimarts i dijous, de 16 a 18 h

www.museuhistoria.bcn.cat

01

Conjunt Monumental de la Plaça del Rei
Plaça del Rei, s/n
08002 Barcelona
Tel.: 93 315 11 11
Horari de visita:
de 1 d'octubre al 30 de març, de dimarts a dissabte de 10 a 14 h i de 16 a 19 h. de l'1 d'abril al 30 de setembre, de dimarts a dissabte de 10 a 20 h. Diumenges de 10 a 15 h. Dilluns, tancat

02

Museu-Monestir de Pedralbes
Baixada del Monestir, 9
08034 Barcelona
Tel.: 93 203 92 82
Horari de visita:
fins al 31 de maig, de dimarts a dissabte de 10 a 14 h.
A partir de l'1 de juny, de dimarts a dissabte de 10 a 17 h.
Diumenges de 10 a 15 h.
Dilluns, tancat

03

Museu-Casa Verdaguier
Ctra. Església, 104
Vil·la Joana. Vallvidrera
08017 Barcelona
Tel.: 93 204 78 05
Horari de visita:
de dimarts a divendres, per a grups amb reserva prèvia.
Dissabtes, diumenges i festius de 10 a 14 h.
Dilluns, tancat

04

Centre d'Interpretació del Park Güell
Pavelló de Consergeria,
Park Güell
Carrer d'Olot, s/n
08024 Barcelona
Tel.: 93 285 68 99
Horari de visita:
de dilluns a diumenge, d'11 a 15 h

MHCButlletí

Direcció: Antoni Nicolau **Equip de Redacció:** Jordi Carrió, Anna Castellano, Encarna Cobo, Lluïsa Mañosa, Carme Miró, Ferran Puig, Núria Rivero, Lina Ubero, Judit Vives

Fotografies: Daniel Alcuïerre, Damià Griñó, Ramon Muro, Jordi Puig, Roger Rovira, Pere Vivas, AHCB **Disseny gràfic:** PFP **Edició:** L'Avenç

Dipòsit Legal: B.43370-20077

ISSN: 2013-8237

Institut de cultura: **MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT**

amics del
MUSEU D'HISTÒRIA
DE LA CIUTAT

Fes-te'n amic o amiga!

AVANTATGES BÀSICS

- Entrada gratuïta sense límit a tots els centres (amic/amiga i acompanyant)
- Tramesa del Butlletí informatiu de l'MHCB i d'informació regular sobre tot el que es genera en els centres del Museu
- Invitacions a actes / inauguracions / exposicions (amic/amiga i acompanyant)
- Descomptes d'un 10% en les publicacions del Museu
- Promocions especials de determinats productes
- Descompte d'entre el 25 i el 50% en les activitats programades per l'MHCB als diferents centres
- 25% de descompte per amic/amiga i acompanyant en alguns espectacles del Mercat de les Flors
- Organització d'activitats dedicades exclusivament als amics (amic/amiga i acompanyant)

Nota: en el cas de les famílies s'inclouen pares i fills menors d'edat. Els descomptes no són acumulables.